

Uczniowie klasy VI,

poniżej zamieszczam instrukcje dotyczące samodzielnego opracowania i utrwalenia treści z zakresu języka polskiego w domu. Lekcje rozpisane są zgodnie z podziałem godzin (zawierają konkretne daty). Przypominam, że w środy mamy 2 godziny języka polskiego.

Gdybyście mieli jakieś pytania lub wątpliwości, zachęcam do kontaktu mailowego pod adresem: polski7@interia.pl (**odpowiadam na każdą otrzymaną wiadomość**). **Bardzo proszę o sprawdzanie również skrzynki SPAM, ponieważ z informacji od rodziców wynika, że zdarza się, iż wiadomości są tam automatycznie przekierowywane.**

Wydawnictwo GWO udostępniło dla Was podręcznik i zeszyt ćwiczeń (w formie on-line), z których możecie korzystać klikając w poniższe linki (jeżeli ktoś z Was pozostawił ćwiczenia w szkole, powinien wydrukować wyznaczone do uzupełnienia strony i wykonać zadania):

- zeszyt ćwiczeń (<https://flipbook.apps.gwo.pl/display/2750>);
- podręcznik (<https://wpiszkod.gwo.pl/uzytkownik/zaloguj>).

Przypominam o korzystaniu z platformy Quizizz – informacje o zadaniach i testach otrzymujecie ode mnie za pośrednictwem poczty elektronicznej (proszę zapamiętać / zapisać swój login i hasło, które są niezbędne do logowania).

W przypadku notatek, które samodzielnie musicie zredagować w domu, możecie skorzystać z przesłanych materiałów – wydrukować je i wkleić lub przepisać (wedle Waszego uznania). To co zostało zapisane kolorem **zielonym** powinno znaleźć się w zeszycie / **pogrubione treści proszę wpisać na kolorowo**. Informacje o zadaniach w zeszycie ćwiczeń zaznaczyłem **na czerwono**.

Lekcja (2 godziny)

(20 maja 2020 r. - środa)

Temat: *Z wizytą w świecie snów.*

[Ćwiczenia s. 117 – 123]

1. Proszę o wykonanie zadań w zeszytcie ćwiczeń od s. 117 do s. 123 (wraz z dłuższą formą wypowiedzi). Poniżej zamieszczam zeskanowany materiał dla Uczniów, którzy zapodziali gdzieś swoje ćwiczenia (w takim przypadku należy wykonać zdania w zeszytcie).

W liście prywatnym proszę pamiętać o:

- miejscu, dacie;
- nagłówku;
- trójdzielnej kompozycji (akapitach);
- podpisie.

Materiały z zadaniami zamieszczone są na kolejnych stronach.

Sprawdź siebie 1

Tekst 1

ULRICH JANSSEN, ULLA STEUERNAGEL

Dlaczego śnimy?

- ① Czasami odnosi się wrażenie, że sny nadają się przede wszystkim do książek albo wypracowań z polskiego. I zawsze wtedy, gdy autor nie wie, co ma być dalej, a napięcie staje się nie do zniesienia, główna postać budzi się ze snu. [...]
- ② Ale to, że sny świetnie pasują do rozmaitych historii, nie mówi jeszcze nic o ich prawdziwym znaczeniu. Śnienie w nocy wydaje nam się znacznie bardziej zagadkowe niż sny na jawie, które dotyczą tego, co chcielibyśmy robić albo posiadać. To zupełnie normalne, że w biały dzień w środku lekcji głaszczemy konia, wsiadamy do szybkiego samochodu i pokazujemy wszystkim, jacy jesteśmy super.
- ③ Za dnia jesteśmy też dość przytomni, by kontrolować to kino w naszej głowie. Ale w nocy? Cóż, wtedy świat wygląda zupełnie inaczej. Gdy robi się ciemno, obrazy nam się wymykają. Nie czujemy się już jak ich wszechwładny producent. One po prostu nas nachodzą.
- ④ Dziwna sprawa z tymi snami. Kto właściwie je wymyśla? I co one mają z nami wspólnego? Czemu służą? Ludzie śnią nie od dziś. Mieli więc sporo czasu, by zastanowić się nad wszystkim, co dotyczy snów.
- ⑤ [...] co prawda odkryto i zbadano już wiele rzeczy związanych ze spaniem i snami, ale wszystkich zagadek jeszcze nie rozwiązano. [...]
- ⑥ Być może sny potrzebowały sporo czasu, zanim pojawiły się na świecie. Kto wie, czy człowiek z epoki kamienia miał sny. To, że spał, nie ulega wątpliwości, bo ludzie są skonstruowani w taki sposób, że koniecznie potrzebują snu. Jeśli ktoś przez zbyt długi czas nie śpi, zupełnie opada z sił i zaczyna chorować.
- ⑦ Ale nikt nie wie, co działo się z człowiekiem z epoki kamienia, gdy spał, albo jak wyglądały jego sny. Nie ma nikogo, kto mógłby nam

o tym opowiedzieć, może z wyjątkiem rodziny Flinstonów*. Nie dysponujemy też żadnymi zapiskami na ten temat. Wiemy jednak o czymś, co pozwala nam sądzić, że człowiek z epoki kamienia miał sny – wiemy, że zwierzęta śnią. Nie wszystkie, ale prawie wszystkie ssaki. I ptaki, które – ponieważ potrafią latać – wydają się stworzone do tego, by śnić. Wreszcie istnieją poważne podejrzenia, że śnią także niektóre z gadów. Naukowcy uważają, że sny pojawiły się wtedy, gdy pierwsze zwierzęta wyszły z wody, a więc około 150 milionów lat temu. [...]

⑧ Lepiej więc trzymajmy się tych snów, o których wiemy coś pewnego. Są takie pradawne sny, które nie zagięły w mrokach historii. Już w czasach antycznych ludzie zajmowali się snami i ich wyjaśnianiem. Znalaziono też wówczas wytłumaczenie, skąd w ogóle się one biorą. Myślano, że są przesłaniami od bogów. Sen był jak telefon z Olimpu, siedziby bogów. Z boskiej strony słuchawki przekazywano śniącym informacje i ostrzeżenia. Istniał też bóg marzeń sennych. Nazywał się Morfeusz – od greckiego słowa *morphē*, co oznacza „kształt”, „forma”, „postać” – i był synem boga snu Hypnosa. Przybierał różne postacie i snuł się po śnionych przez ludzi scenach. W każdym razie tak to sobie wyobrażano. Jeden z występów Morfeusza wyglądał następująco: pewna kobieta, Alkione, opłakiwała swojego męża, który nie wrócił z rejsu po morzu. We śnie ukazał jej się Morfeusz pod postacią owego męża, a następnego dnia kobieta znalazła jego ciało na plaży. Bogowie zlitowali się nad parą małżonków i pozwolili im żyć dalej jako ptakom. Oto jak śniono w antyku. Przynajmniej tak mówią starożytne mity.

* Flinstonowie – fikcyjni bohaterowie amerykańskiego serialu animowanego o przygodach dwóch rodzin jaskiniowców.

- ⑨ To między innymi poprzez sen bogowie przekazywali ludziom informacje, czyli w pewnym sensie im podpowiadali. Sen, tak samo jak wyrocznię albo wróżbę, przyjmowano z należytą powagą.

Fragment książki *Uniwersytet Dziecięcy. Mądre odpowiedzi na trudne pytania*.
Semestr drugi, tłumaczenie: Robert Kędziński

- 1.** Zacytuj jeden fragment, który świadczy o tym, że nadawca tekstu „Dlaczego śnimy?” utożsamia się z odbiorcą wypowiedzi.
-

- 2.** Wstaw X przy prawdziwych informacjach.

Zastosowane w 4. akapicie tekstu 1. pytania mają na celu:

- zaciekawić odbiorcę.
- zgłębić temat wypowiedzi.
- podtrzymać kontakt z odbiorcą.
- informują o temacie dalszych rozważań.
- zmusić odbiorcę do samodzielnego znalezienia odpowiedzi.

- 3.** Napisz własnymi słowami, jaką funkcję – według starożytnych Greków – miały sny.
-
-

- 4.** Napisz krótką informację na temat Morfeusza, która mogłaby się znaleźć w słowniku postaci mitologicznych.
-
-
-

- 5.** W 7. akapicie tekstu 1. podkreśl fragment, który świadczy o tym, że nadawca ma poczucie humoru.

- 6.** Wykreśl nieprawdziwą informację.

Tekst 1. jest tekstem *reklamowym/informacyjnym/literackim*.

7. Wstaw X w kratkę, przy której wypisano wszystkie oboczności zachodzące w temacie wyrazu „sen” w odmianie przez przypadki.

s : ś e : ø, s : ś ø : em, ø : u e : ø, s : ś, n : ni

8. Uzupełnij wypowiedź odpowiednią informacją.

W zdaniu: *One po prostu nas nachodzą* podmiot jest wyrażony _____

Jest to podmiot _____

9. Dopasuj wykres do odpowiedniego wypowiedzenia.

A. Za dnia jesteśmy też dość przytomni, by kontrolować to kino w naszej głowie.

B. Nie czujemy się już jak ich wszechwładny producent.

C. Gdy robi się ciemno, obrazy się nam wymykają.

I. _____

II. _____

wykres I – wypowiedzenie _____

wykres II – wypowiedzenie _____

10. Z akapitu 8. wypisz po jednym przykładzie podanych wypowiedzeń:

- wypowiedzenie pojedyncze z czasownikiem w formie nieosobowej

- wypowiedzenie pojedyncze z czasownikiem w formie osobowej

11. W podanym zdaniu podkreśl wszystkie nieodmienne wyrazy.

Jeśli ktoś przez zbyt długi czas nie śpi, zupełnie opada z sił i zaczyna chorować.

12. Z każdej grupy wykreśl wyraz, który został zapisany według innej zasady ortograficznej niż pozostałe.

A. książka, oranżada, potężny

B. mówi, różne, wrócił

C. odtwarzać, przewidzieć, podejrzenie

D. ochota, duchowy, słuchawka

Tekst 2

JOANNA KULMOWA

Kraina Nigdyniewyspania

Daleko od wstawania
jest kraina Nigdyniewyspania.

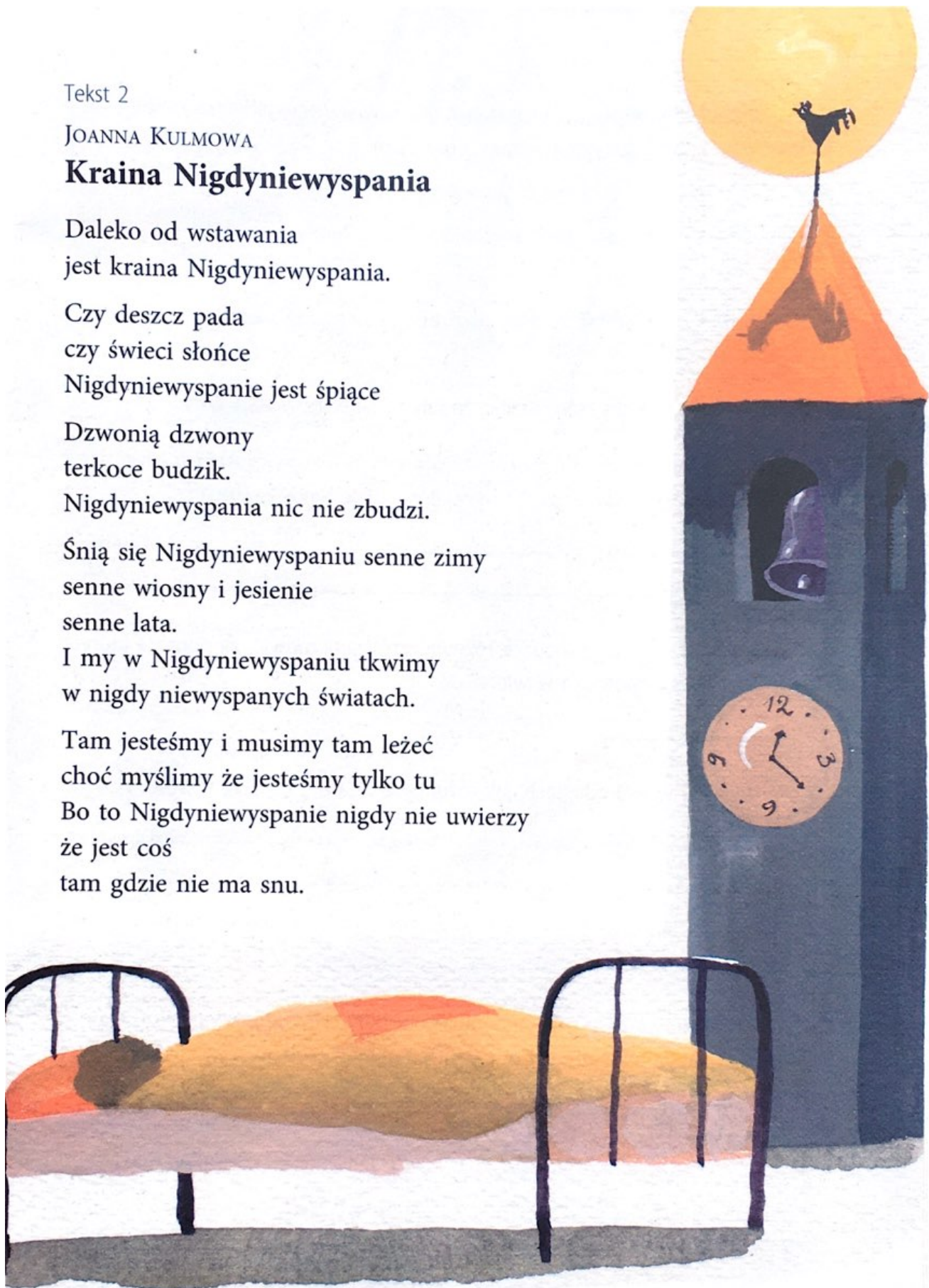
Czy deszcz pada
czy świeci słońce
Nigdyniewyspanie jest śpiące

Dzwonią dzwony
terkoce budzik.
Nigdyniewyspania nic nie zbudzi.

Śnią się Nigdyniewyspaniu senne zimy
senne wiosny i jesienie
senne lata.

I my w Nigdyniewyspaniu tkwimy
w nigdy niewyspanych światach.

Tam jesteśmy i musimy tam leżeć
choć myślimy że jesteśmy tylko tu
Bo to Nigdyniewyspanie nigdy nie uwierzy
że jest coś
tam gdzie nie ma snu.

13. Zacytuj fragmenty utworu Joanny Kulmowej, które dotyczą krainy Nigdyniewyspania i są podanymi środkami poetyckimi.

- epitet odnoszący się do snów Nigdyniewyspania – _____
- przenośnia, która określa, gdzie się znajduje kraina Nigdyniewyspania – _____

- wyrazy dźwiękonaśladowcze, które podkreślają mocny sen krainy – _____

- przenośnia, za pomocą której krainie zostały nadane cechy istot żywych –

- przenośnia, która mówi o naszym miejscu w krainie Nigdyniewyspania –

14. Zapisz dwa wyrazy (będące różnymi częściami mowy), za pomocą których ujawnia się osoba mówiąca w wierszu.

15. Wyjaśnij w 2–3 zdaniach, jak rozumiesz ostatnią zwrotkę utworu.

16. Wstaw do poniższego fragmentu wiersza znaki interpunkcyjne, które byłyby konieczne, gdyby tekst nie był utworem poetyckim.

*Tam jesteśmy i musimy tam leżeć
choć myślimy że jesteśmy tylko tu
Bo to Nigdyniewyspanie nigdy nie uwierzy
że jest coś
tam gdzie nie ma snu.*

17. „To był sen, który skończył się w najbardziej emocjonującym momencie...”
Napisz list prywatny do wybranej osoby, w którym opowiesz, co ci się śniło.
